

BIH

SRB

HR

Tvoji uloga

Moi uloga

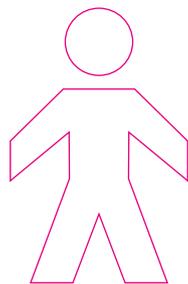
Informacije za članove porodice ovisnika o igrama na sreću

*fachstelle für
glücksspielsucht stmk*

1. Naznake, znakovi upozorenja za članove porodice	4
2. Šta je ovisnost o igrama na sreću? Kako nastaje ovisnost o igrama na sreću?	6
3. Zašto ovisnici / ovisnice o igrama na sreću ne mogu jednostavno prestati igrati?	8
4. I mene se tiče (kao partnera/partnericu, kao dijete, kao roditelja, kao prijatelja/prijateljicu ...) Posljedice za članove porodice	10
5. Šta ja mogu uraditi za sebe? Kako mogu podržati mog partnera / moju partnericu, moje dijete...?	12
6. Ophođenje s novcem i dugovima	14
7. Mogućnosti savjetovanja i liječenja	16
8. Situacija u vezi s igrama na sreću u Austriji	17
9. Podaci u literaturi	19

Mnogi ljudi igraju igre na sreću za novac radi zabave i uzbuđenja. Međutim, ovisnost se može razviti zbog različitih razloga, u čijem daljnom razvoju posljedice mogu imati veliko djelovanje na porodicu i društvo.

Nakon saznanja o bolesti, članovi porodice, kao što su partner / partnerica, djeca, roditelji, sestre i braća, te prijatelji i prijateljice osjećaju se često bespomoćno i nesigurno. Oni žele pomoći, ali i sami dožive neprijatna emocionalna stanja kao što su bijes, stid, očaj.

Nakon saznanja o bolesti, članovi porodice, kao što su partner / partnerica, djeca, roditelji, sestre i braća, te prijatelji i prijateljice osjećaju se često bespomoćno i nesigurno. Oni žele pomoći, ali i sami dožive neprijatna emocionalna stanja kao što su bijes, stid, očaj. Stalno opeterećenje dovodi do hroničnog stresa što posljedično vodi do razvoja drugih oboljenja, kao što su: nesanica, gubitak apetita, poteškoće s koncentracijom, potištenost..

Ova brošura sadrži informacije o nastanku ovisnosti o igrama na sreću, njenim posljedicama za ovisnike / ovisnice i članove porodice, te o mogućnostima liječenja.

sadržaj

fachstelle für
glücksspielsucht stmk

1.

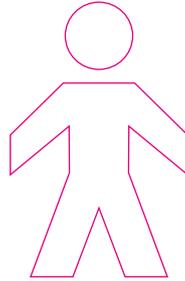

Ovisnost o igrama na sreću je bolest koju ovisnici / ovisnice često kriju duži period. Stoga je moguće da članovi porodice često primjete samo nejasne naznake koje obično ne povezuju s ovisnošću.

Postoji posebni način ponašanja koji je karakterističan za kockare:

- **nema se vremena, nema se novca**
- **nepridržavanje termina**
- **velike promjene raspoloženja**
- **ciljevi za odmor ili izlet se biraju ovisno o mogućnostima za kockanje**
- **otvara se više bankovnih računa**
- **posuđivanje novca kod porodice i prijatelja**
- **uzimanje kredita bez kupovine konkretnih stvari (npr. auto, kuća)**
- **prodaja vlastitih vrijednih stvari**
- **nestanak novca**

Instrukcije, alarmirajući signali za članove porodice

Važno je i kako članovi porodice doživljavaju situaciju. Sljedeća pitanja se odnose na to i daju istovremeno znakove da se radi o problematici kockanja.

Da li ste ovo već doživjeli?

- ▶ Imate osjećaj da je Vaš partner / Vaša partnerica / Vaše dijete sve više i više zarobljen/a/o u kockanju?
- ▶ Pretpostavljali ste da Vaš partner / Vaša partnerica / Vaše dijete kocka samo radi razonode, jer kocka samo ponekad?
- ▶ Vi niste shvatili kockanje Vašeg partnera / Vaše partnerice kao problem tako ste uvijek pronašli logična objašnjenja za kockanje Vašeg partnera / Vaše partnerice?
- ▶ Vi ste primijetili da Vaš partner / Vaša partnerica troši veliku svotu novca? Već jedanput niste mogli platiti stanarinu?
- ▶ Teško Vam pada da vjerujete u priče Vašeg partnera / Vaše partnerice / Vašeg djeteta?
- ▶ Imate dojam da se je Vaš partner / Vaša partnerica veoma promijenila, da pokazuje različita lica i da nije više ona osoba kao što je nekad bio / bila?
- ▶ Imate osjećaj da "nešto nije u redu" i da Vaš partner / Vaša partnerica / Vaše dijete nešto krije od Vas?
- ▶ Želite da se nešto promijeni, ali osjećate se bespomoćno i nemoćno?

*fachstelle für
glücksspielsucht stmk*

2.

Igre na sreću (kockanje) su igre gdje se novac dobiva ili gubi slučajno, (bez ikakvog pravila)

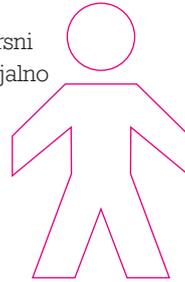
Postoji široka ponuda različitih mogućnosti igranja na sreću:

- **automati za kockanje**
- **sportske kladionice**
- **rulet**
- **igre na sreću na molbilnim uređajima**
(preko mobilnih telefona, Facebook-a...)
- **igre na sreću na internetu**
- **kartanje** (poker, Black Jack...)
- **lutrija, bingo**
- **špekulacije na berzi**

Kockari koji ne mogu odoljeti strastima igara na sreću, iako to može imati teške posljedice u ličnom, porodičnom i poslovnom okruženju ili barem postoji ta opasnost, zovu se patološki kockari.

Šta je ovisnost o igrama na sreću?

Uzroci nastanka ovisnosti o igrama na sreću su raznovrsni i zavise od više faktora, kao što su: struktura ličnosti, socijalno okruženje i sama igra na sreću. Na početku se samo radi o zabavi, kratkotrajnom uživanju i uzbuđenju. Prijelazi iz kockanja zbog razonode do ovisnosti o igrama na sreću su neprimjetni:

- Povremeno igranje za novac
- Često kockanje bez problema, te kockanje na rizik
- Problematično kockanje
- Ovisnost o igrama na sreću odnosno patološko kockanje

Tok je postepen i može trajati više godina.

Pored gore opisanog spektra o ponašanju kockara i prelaznih faza, razvoj ovisnosti o igrama na sreću se dijeli na tri tipične glavne faze:

1. Faza dobiti (pozitivni početni stadij)

- ▶ Povremeno kockanje za novac, česta dobit
- ▶ Povećano samopouzdanje
- ▶ Nerealan optimizam
- ▶ Fantazije o velikim dobitcima

2. Faza gubitka (kritični stadij navikavanja)

- ▶ Povećani intenzitet kockanja, česti gubici
- ▶ Igranje na sreću prevladava mislima
- ▶ Nastanak poslovnih i socijalnih konflikata, zatajivanje, laži
- ▶ Ponovno kockanje da bi se nadomjestili gubici

3. Faza očaja (stadij ovisnosti)

- ▶ Gubljenje kontrole, teške posljedice
- ▶ Promjene ličnosti, povlačenje iz socijalnog života
- ▶ Nezakonita djela, beznađe, osjećaj krivice
- ▶ Depresija, anksiozni poremećaj
- ▶ Zloupotreba supstanci / ovisnost o supstancama

Kako nastaje ovisnost o igrama na sreću?

fachstelle für
glücksspielsucht stmk

3.

Članovi porodice često ne mogu prihvatiti činjenicu da ovisnici o kocki, uprkos prouzrokovanoj šteti, ne mogu jednostavno prestati igrati. „On / Ona samo treba da se malo sabere i uspjeh će ... Kockanje je samo slabost karaktera ... S mojom ljubavi ga / ju mogu promijeniti ...“ to su samo neke izjave i razmišljanja članova porodice koji ne mogu da shvate „kako se može neko tako glupo ponašati“ i s novcem puniti različite automate. Zašto je igranje na sreću tako fascinantno? Igra na sreću omogućuje da se kroz aktiviranje mnogih čula

zaborave brige svakodnevnice, da se uđe u svijet mašte, zaborave problemi, smanji dosada i potisnu prijašnji gubici. Kockanje ima zbog toga jako opuštajuće djelovanje i stvara jednu vrstu balansa prema često neugodno doživljenoj stvarnosti. Osim toga, u slučaju dobitka stvaraju se osjećaji euforije i moći. Također, u svome svijetu iluzije kockari se nadaju da sa

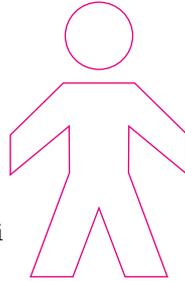
Zašto ovisnici o igramo na sreću

Traženje brzog rješenja

kockanjem s jednim potezom mogu otkloniti sve finansijske probleme. Aamim tim je potreba da se posjeti lokal za kockanje ili kockanje na internetu puno jača u poređenju sa razmišljanjem o mogućim negativnim posljedicama

“Ja rizikujem danas samo € 100,-. Ako ne bude išlo, onda ću to ostaviti...”, sa ovom pogrešnom pretpostavkom se misli da se kroz kontrolirano igranje igra na sreću može držati pod kontrolom. A od € 100,- brzo biva € 1.000,- i još veći gubici. Međutim, ti gubici se moraju ipak opet nadoknaditi. Tako se stvara začarani krug. Jedan kockar rizikuje još veće svote novca u sve kraćim vremenskim intervalima, a gubici bivaju sve veći – što češće igram, to je veća vjerovatnoća da izgubim. Općenito, automat za kockanje isplaćuje manje novca, nego što uzme.

“Jedanput da se svi dive meni i da sam u centru pažnje”, je zamisao iz snova nekih kockara.

Nakon gubitka cijelog novca dolazi do kratkog osvježćenja, povezano sa samosažaljenjem i spoznajom nastale štete. Međutim, to dovodi do brzog pronalaska novog novca pomoću kojeg će se u kockarnici potisnuti osjećaj krivnje i probuditi nada u čudo brzog rješenja problema.

Na kraju ovisniku / ovisnici nije stalo samo do dobitka novca, nego i do toga da provede što više vremena sa svojim “dragim objektom”, automatom. Sve dok preovladava prethodno opisano ponašanje, teško je za očekivatai od članova porodice da mogu uticati na promjenu ponašanja kockara.

Tek kad ovisnik / ovisnica sam / a spozna da treba da prestane s takvim načinom života i kad izrazi spremnost za nešto drugo, mogu se primijeniti alternativni oblici djelovanja.

ne prestanu igrati?

fachstelle für
glücksspielsucht stmk

4.

Porodica, prijatelji / prijateljice često ne znaju zašto uvijek nedostaje novca ili zašto ovisnici / ovisnice nemaju više vremena i zašto se mijenjaju. Nakon što se sazna za problem kockanja, članovi porodice također prolaze kroz različite stadije.

Kao partner / partnerica, kao dijete, kao roditelj, kao prijatelj / prijateljica...

I mene se tiče!

Faza poricanja

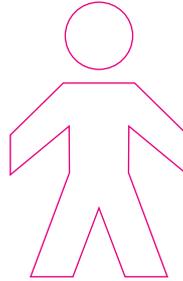
- ▶ Učestalo kockanje, odnosno isprike za kockanje još uvijek se prihvaćaju
- ▶ Povremena zabrinutost zbog pristupa igranju

Faza opterećenja

- ▶ Samooptužbe
- ▶ Osjećaji krivnje
- ▶ Nesigurnost
- ▶ Vjerovanje u obećanja kockara

Faza iscrpljenosti

- ▶ Zbunjenost
- ▶ Osjećaji nemoći
- ▶ Psihosomatski problemi
- ▶ Sumnja u samu sebe / samog sebe
- ▶ Preuzimanje duga

Jedna zdrava partnerska veza rezultira u balansu između bliskosti sa partnerom i zdrave mjere samostalnosti i valstite odgovornosti. U slučaju ovisnosti balans više nije u ravnoteži. Ovisnik / ovisnica gubi osjećaj za valstitu odgovornost i taj dio odgovornosti preuzimaju drugi članovi porodice. To se dešava s jedne strane zbog bliskosti, brige i solidarnosti sa ovisnikom, a sa druge strane zbog čiste nužde održavanja socijalnih relacija (finansijska sigurnost, partnerstvo, posao itd.)

Posljedice za članove porodice

fachstelle für
glücksspielsucht stmk

**Kako mogu pomoći
svom ovisnom
partneru / partnerici, djetetu...?**

5.

Biti realan / realna.

- ▶ Nemojte potcjenjivati, niti poricati problem kockanja.
- ▶ Govorite što je moguće otvorenije o Vašim brigama i nevoljama sa osobama u koje imate povjerenje.

Prihvatite da je ovisnost o igrama na sreću bolest koja je izlječiva

Prestanite pomagati

- ▶ Nemojte štiti ovisnika/ovisnicu od posljedica njihovog ponašanja.
- ▶ Nemojte preuzimati odgovornost za negativne posljedice.

Razjasnite finansijske probleme

- ▶ Imajte uvid u finansijsko stanje.
- ▶ Ne dozvolite pristup Vašem vlastitom novcu.

Šta mogu uraditi za sebe?

Preuzmite odgovornost za Vaš vlastiti život

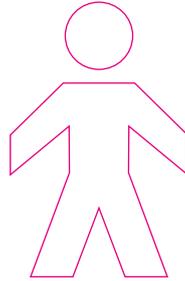
- ▶ Brinite o sebi, bavite se sami sa sobom.
- ▶ Vodite računa o vlastitim željama i potrebama. Odvojite redovno dovoljno vremena za Vaše vlastite interese i aktivnosti koje vam pružaju veselje i rasonodu.
- ▶ Održavajte Vaša prijateljstva i kontakte.

Prevazidite osjećaj krivnje

- ▶ Vi niste krivi zbog ovisnosti o igrama na sreću. Oslobodite se osjećaja krivnje i optuživanja samog / same sebe.

Budite dosljedni

- ▶ Pazite na vlastite granice i govorite jasno o njima.
- ▶ Govorite samo o onim konsekvencama koje možete zaista i sprovesti. Ne izgovarajte prazne prijetnje.
- ▶ Ne optužujte pogođenog / pogođenu, nego govorite o Vašem stanju i brigama.
- ▶ U Vašim razgovorima pričajte i o drugim temama.

Ohrabrite ga / je da dopusti da mu / joj se pomogne

- ▶ Ako ovisnik / ovisnica pokaže spremnost da nešto poduzme protiv njegove / njene bolesti, onda ga / ju možete u tome podržati tako što ćete mu / joj pomoći da pronađe adrese za ustanove koje mu / joj mogu pomoći i po potrebi možete ići s njim / njom na prvi razgovor.

U razgovoru sa pogođenim / pogođenom

- ▶ Ako naslutite ponovno vraćanje kockanju: Govorite o Vašoj nesigurnosti i izbjegavajte optužbe.
- ▶ Govorite o Vašim strahovima i brigama u momentu kada ste smireni.
- ▶ I u slučaju ponovnog kockanja pridržavajte se Vaših postavljenih uslova.

Pored osiguranja egzistencije važan je balans između vlastitih potreba i nužnosti daljnje podrške oboljele osobe. Ponekad može pomoći postavljanje jasne granice prema oboljeloj osobi ili prekid jedne negativne veze.

*fachstelle für
glücksspielsucht stmk*

6.

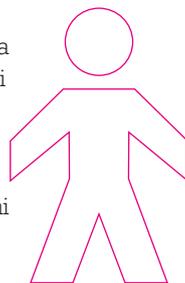

Novac kod kockara gubi njegovu vrijednost kao sredstvo za plaćanje potreba u svakodnevnom životu i postaje "novac za igru". Dakle, novac postaje glavno sredstvo koje održava ovisnost. Ovisnost o igrama na sreću dovodi nužno do teške ekonomske situacije, a najviše strada novac potreban za svakodnevne troškove. Za članove porodice, pored visokog psihičkog opterećenja, dolazi i do finansijskog opterećenja (zaduživanje, egzistencijalna prijetnja kroz gubitak posla, gubljenje stana). Nakon bezbroj obećanja, optužbi za krivicu i finansijskih problema, članovi porodice se osjećaju često preopterećeni i bespomoćni. Njihovo nastojanje da zaštite ovisnike / ovisnice, ne opterećuje samo njihov odnos, nego utiče i negativno na proces liječenja pogođenih. Podrška u vidu preuzimanja plaćanja troškova ili čak poklanjanja novca ovisniku / ovisnici, najčešće odgađa spremnost ovisnika / ovisnice da se promjeni.

Ophođenje s novcem i dugovima

Da bi finansijski rizik članova porodice bio što manji i da bi se ublažio pritisak u odnosu između članova porodice i kockara, treba obratiti pažnju na sljedeće stvari:

- ▶ Članovi porodice ne bi trebali potpisivati ugovore za kredit / jamstvo za kockare.
- ▶ Odvojeni žiro računi kockara i članova porodice su nužni uslovi za finansijsku neovisnost članova porodice. Na taj način u slučaju mogućeg ponovnog kockanja niže ugrožena egzistencija članova porodice.
- ▶ Ako je nužno preuzeti dugove kockara, onda je neminovno imati jasan dogovor, zapis i plan za vraćanje duga. Redovno plaćanje dugova od strane kockara potiče osjećaj odgovornosti i samopouzdanja.
- ▶ Dostupnost gotovine u domaćinstvu se treba svesti na minimum. Ne treba imati nikakvo skriveno mjesto za novac u kući.
- ▶ Besprekidno optuživanje ovisnika zbog nestašice novca ne utiče pozitivno za ozdravljenje ovisnika / ovisnice.

- ▶ U osnovi se ne bi trebalo ništa činiti za kockara, nego samo s njim / s njom zajedno.

U slučaju da član porodice preuzme kontrolu novca:

- Jasno vremensko ograničenje
  - Potreban je pristanak pogođenog / pogođene
  - Omogućiti vlastiti budžet za slobodno raspolaganje bez obaveze izdavanja računa
  - Vraćanje duga tako isplanirati da se omogući nabavka nekih manjih stvari
- ▶ Ponudu za terapiju, odnosno za savjetovanje za osiguravanje egzistencije trebaju prihvatiti i članovi porodice. Članovi porodice su često usamljeni, jer pokušavaju kroz prekovremeni rad i kroz više različitih poslova vratiti dugove.
  - ▶ Pravno savjetovanje je pogotovo potrebno u pogledu finansijskih rizika.

U ustanovama za liječenje i savjetovanje, koje su regionalno raspoređene u Štajerskoj, ljudi s problemom kockanja, kao i članovi porodice mogu se informisati o simptomima bolesti, o ambulantnim i bolničkim terapijskim mogućnostima, ali i o konkretnoj ponudi podrške u vlastitoj situaciji.

7.

Terapija / savjetovanje se odvija po principu slobodne volje i povjerenja i nudi se kao razgovor za jednu osobu, za parove, za grupe i / ili za porodice. Da bi se dogovorio prvi besplatni razgovor u kojem će se sve detaljnije objasniti, potrebna je prijava putem telefona.

Adrese i podatke aktualnih kontakata možete naći na:
fachstelle-gluecksspielsucht.at/beratungsstellen.php

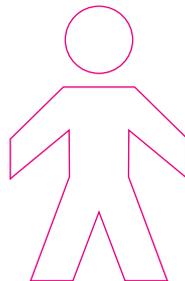
Članovi porodice koji imaju teške finansijske probleme zbog kockanja jednog člana porodice, mogu se obratiti savjetovalištu za osiguravanje egzistencije u ustanovi za savjetovanje dužnika:

fachstelle-gluecksspielsucht.at/existenzsicherung.php

Pristup savjetovalištu za osiguravanje egzistencije je ovisnicima / ovisnicama o igrama na sreću moguće isključivo preko upute terapeuta / terapeutkinje / savjetnika / savjetnice iz određenih štajerskih ustanova za savjetovanje.

Mogućnosti savjetovanja i terapije

8.

U Austriji država ima monopol na igre na sreću, kao što su rulet, poker, Black Jack, loto, toto, srećke, višeklasni loto, video loto, te igre na sreću preko interneta. To znači da u cijeloj Austriji koncesije za ove vrste igara daje savezno ministarstvo za finansije, čijoj kontroli i podliježu.

Sportske kladionice u Austriji nisu zakonski zavedene kao igre na sreću i podliježu zakonu o obrtu. Regulative za obrtničko osnivanje i posredovanje kladionica povodom sportskih manifestacija su u nadležnosti saveznih pokrajina.

Situacija o igrama na sreću u Austriji

Kockanje na automatima potpada u nadležnosti pokrajina. Pored Koruške, Donje Austrije, Gornje Austrije, Gradišća i Štajerska također izdaje dozvole.

Osnovne regulative za kockanje na automatima u Štajerskoj (važi od 1.1.2016):

Kockanje na automatima se isključivo dopušta samo u salonima za kockanje u kojima se mora utvrditi identitet osobe (kroz prikaz iskaznice) i obaviti registracija. Svaki igrač dobiva posebnu kartu s kojom može igrati na automatima. Nakon dvosatnog igranja na automatima bez prekida, dolazi automatski do prekida igre s pauzom od 15 minuta. Najveći ulog iznosi € 10,- po igri koja mora trajati najmanje 1 sekundu, najveća dobit može iznositi maksimalno € 10.000,- po igri.

Pušenje je zabranjeno u prostorijama gdje se nalaze automati. Neposredno pored automata se ne smije konzumirati alkohol.

Pored blokiranja od strane salona koji nudi igranje na automatima, postoji mogućnost da ovisnik sam sebi stavi zabranu.

Svi automati za kockanje moraju biti povezani sa saveznim ministarstvom za finansije.

Više o tome: fachstelle-gluecksspielsucht.at

Zaštita mladih

Štajerski zakon o zaštiti mladih zabranjuje kockanje i sportske kladionice, svake vrste, osobama mlađim od 18 godina. Isključuju se loto, višeklasni loto, sportski loto, srećke, tombole.

Pravni okviri

9.

Füchtenschnieder, J. Petry.: **Game Over** (Lambertus Verlag)
savjetnik za ovisnike o igrama na sreću i njihove članove

Savezna centrala za zdravstveno razjašnjenje BZgA:

ovisnost o igrama na sreću – prva pomoć za članove
www.bzga.de/botmed_33211300.html

Njemačka glavna ustanova protiv opasnosti ovisnosti DHS:

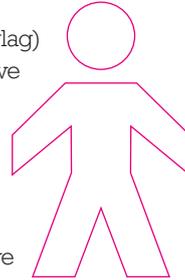
Ophođenje s novcem i dugovima - naznake za članove
patoloških kockara i pogođenih
www.dhs.de/fileadmin/user_upload/pdf/Projekt_Gluecksspiel/Arbeitshilfen/geldmanagement-a4_2010.pdf

Pokrajinska koordinacijska ustanova za ovisnost o igrama na sreću NRW: **Ništa više ne ide ili pomoć na vrijeme djeluje**

www.landesfachstelle-gluecksspielsucht-nrw.de/kampagnen/broschuere-angehoerige-igfach.pdf

Bavarska akademija za pitanja o ovisnosti i zdravlju:

Priručnik za samopomoć za daljnju informaciju odnosno savjeti za rasterećenje: www.verspiel-nicht-mein-leben.de

Oko 3.900 osoba u Štajerskoj su ovisni o kocki; problematično ponašanje konzumacije i ovisnosti se procjenjuje na 4.000 do 35.000 osoba. Mi znamo da je broj nepoznatih slučajeva puno veći, pogotovo kada se radi o ovisnosti koja ne ostavlja materijalni trag – ovisnost o shoppingu, ovisnost o internetu ili pak ovisnost o igrama na sreću – i da se radi samo o procjenama koje proizilaze iz svakodnevnog rada sa pacijentima i pacijenticama. Ovisnost, ma o kojem obliku se radilo, je ozbiljna bolest

koja je također i veliko opterećenje za porodice, partnere / partnerice, prijatelje / prijateljice ili radne kolege i kolegice. Radujem se da se stručna služba za ovisnost o igrama na sreću brine i o članovima porodice ovisnika / ovisnica, jer bi bez podrške porodice i bez socijalnog okruženja spas od ovisnosti bio još teži.

Mag. Christopher Drexler

Pokrajinsko vijeće za zdravstvo, menadžment
za zdravstvenu njegu, nauku i istraživanje

Literatura

fachstelle für
gluecksspielsucht stmk

Izdavač
(za sadržaj odgovorni)

Fachstelle für Glücksspielsucht Steiermark, c/o b.a.s.
Dr.ⁱⁿ Monika Lierzer
Dreihackengasse 1
A - 8020 Graz

Email
Web

office@fachstelle-gluecksspielsucht.at
www.fachstelle-gluecksspielsucht.at

Redakcijski tim

Hannes Felber
Mag.^a Monika Idlhammer-Rocha
Johann Jaklitsch
Dr.ⁱⁿ Monika Lierzer
Siegfried Luttenberger
Mag. Andreas Neuhold
Elisabeth Pötsch
Mag.^a Gabriele Uray

Lektorat

Mag.^a Claudia Beiser

Fachstelle für Glücksspielsucht Steiermark

c/o b.a.s., Dreihackengasse 1, A - 8020 Graz

U Vašoj blizini: